

LATVIJAS LABORATORIJAS SPECIĀLISTU BIEDRĪBA

PILSONU IELA 13, RĪGA, LATVIJA, LV-1002

Atklāts paziņojums par valdības plānoto valsts finansējuma samazinājumu ambulatorajiem laboratorajiem izmeklējumiem (pieņemts Latvijas Laboratorijas speciālistu biedrības 2015.gada 20.maija valdes sēdē)

Lūdzam Latvijas valsts pārvaldes iestādes, ārstniecības iestādes, ārstu profesionālās asociācijas, medicīnas darbinieku arodotorganizācijas, pacientu apvienības izteikt savu viedokli par valdības plānoto valsts finansējuma samazinājumu ambulatorajiem laboratoriskajiem izmeklējumiem 4 miljonu eiro apmērā vienam gadam, kas, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir samazinājums pat līdz 20%.

Latvijas Laboratorijas speciālistu biedrība (LSB), kā laboratorās medicīnas profesionāla speciālistu asociācija, pauž savu viedokli par stāvokli Latvijas Republikas laboratorās diagnostikas jomā saistībā ar NVD darba grupas ziņojumu „**Par laboratorijas pakalpojumu groza pārskatīšanu un finansēšanas modeli (kvotu noteikšana, nosūtījumu ierobežošana) darba rezultātu**”:

1. Laboratorā diagnostika ir būtiska starpdisciplināra medicīnas nozare ar nozīmīgu lomu savlaicīgā slimību diagnostikā, ārstēšanas izvēlē un kontrolē, prognozes noteikšanā un ar tiešu ietekmi uz medicīniskās aprūpes kopīgo izmaksu efektivitāti. Daudzu slimību un stāvokļu diagnostika 100% balstās uz laboratoro izmeklējumu rezultātiem.

2. Ambulatorās laboratorās diagnostikas pieejamības, apmaksājamo testu spektra un finansējuma apjoma ierobežošana draud ar laboratorās diagnostikas pieejamības pasliktināšanos, kas, savukārt, negatīvi ietekmēs visas veselības aprūpes jomas un radīs būtisku ārstniecības izmaksu pieaugumu, tostarp, stacionārā etapā. Pilnvērtīga laboratorā diagnostika, kā viens no galvenajiem daudzu slimību diagnostikas instrumentiem, var kļūt par tikai maksātspējīgo iedzīvotāju privilēģiju. Tādējādi vēl vairāk pasliktināsies sociāli neaizsargāto iedzīvotāju grupu veselības aprūpes kvalitāte, negatīvi ietekmējot kopējos mirstības rādītājus.

3. No 2008.gada vairākkārtīgi jau ir samazināti faktiskie laboratorijas izmeklējumu tarifi un ieviesti reāli padarītā darba apmaksas ierobežojumi- pielietojot koeficientu 0,9. Tomēr, sakarā ar laboratorās diagnostikas lomas objektīvo pieaugumu veselības aprūpes dažādās sfērās, dienas stacionāru tīkla attīstību, vēža agrīnās diagnostikas laboratorijas skrīninga, grūtnieču

skrīninga izmeklējumu paplašināšanu, ģimenes ārstu un speciālistu labām zināšanām laboratorās diagnostikas jomā, ārstu darba kvalitātes kritēriju ieviešanu kopējais laboratoro izmeklējumu skaits un valsts izdevumi par tiem ar katru gadu neizbēgami pieaug. Ierobežojumi laboratorajā diagnostikā nekādi nevar tikt izolēti no ierobežojumiem citās ambulatorās veselības aprūpes sfērās. Tādas diskusijas, iespējams, ir nepieciešamas, tajās piedaloties dažādu medicīnas specialitāšu un pacientu biedrību pārstāvjiem un meklējot efektīvus risinājumus.

4. Samazinot finansējumu laboratorās diagnostikas jomā, ir jāapzinās reāls laboratorijas nozares attīstības apdraudējums nākotnē. Laboratorijas finansiāli nespēs nodrošināt kvalitatīvu pakalpojumu ārstniecības procesam un laboratoriskās diagnostikas adekvātu pieejamību Latvijas iedzīvotājiem, kā arī nespēs pildīt LR MK Noteikumu Nr.60 prasības un uzturēt akreditāciju atbilstoši LVS EN ISO 15189 standarta prasībām.

5. Lai efektīvi uzlabotu laboratorās diagnostikas finansēšanas sistēmu būtu nepieciešams:

- a. izveidot efektīvu mehānismu, kā revidēt valsts apmaksājamo laboratoro izmeklējumu sarakstu (izslēgt neaktuālos un pievienot jaunus, efektīvus diagnostiskos parametrus);
- b. sadarbībā ar klīnisko speciālistu asociācijām izveidot laboratoro izmeklējumu algoritmus/vadlīnijas diagnostikas un ārstēšanas efektivitātes celšanai;
- c. paplašināt akadēmiskās un pēcdiploma apmācības sadaļu laboratorās medicīnas jomā klīnisko nozaru speciālistiem. Regulāri iekļaut laboratorās medicīnas tēmas starpdisciplinārajās konferencēs.

LSB gatava piedalīties visās konstruktīvās un profesionālās diskusijās un risinājumu izstrādē, kuru mērķis būs Latvijas pacientu vajadzību pilnīgāka apmierināšana, veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības uzlabošana visām sabiedrības grupām, tostarp, sociāli neaizsargātiem.

LSB kategoriski iebilst pret ambulatoro laboratoro pakalpojumu finansējuma samazinājumu.